

GARANCIA

KKV FEJLESZTÉS

A TAKARÉKSZÖVETKEZETI FINANSZÍROZÁSBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK

interjú

A takarékszövetkezetek sajátos szerepet játszanak a vidéki térség, így az agrárágazat hitelezésében. A mostani pénzügyi-finanszírozási helyzetben az ügyfelekkel kialakított bizalmi viszonynak alapvető szerepe van a hitelintézeti tevékenységben. Ugyanakkor ez az a hitelintézeti kör, amely független, szabadon kihelyezhető saját forrásokkal rendelkezik és hitelezési tevékenysége bővítésére törekszik. Erről beszélgettünk Gáspár Csabával, a Takarékszövetkezeti Integrációba tartozó Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet vezető igazgatójával.

Kérem, néhány szóban mutassa be a takarékszövetkezetet!

- Takarékszövetkezetünk 1960-ban alakult. A Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet az elmúlt 49 év erőfeszítései eredményeként ma már 24 településen működik kirendeltséget Tolna és Baranya megyében. A takarékszövetkezet központja Bonyhádon található. Takarékszövetkezetünk 100 százalékosan magyar tulajdonú, működési területét tekintve a régióra koncentrálna. Az utóbbi években dinamikus növekedést értünk el szinte minden területen. A takarékszövetkezet betétállománya megközelíti a 28 milliárd forintot, a hitelállománya pedig a 13 milliárd forintot.

Milyen körből kerülnek a bank ügyfelei?

- A takarékszövetkezet hitelállományának összetételéből kitűnik, hogy agrár irányultságúak vagyunk. A teljes portfóliónk mintegy 35 százaléka került kihelyezésre ebbe a szektorba, amely magas arány, de látni kell, hogy a takarékszövet-

kezet „akciórégiójába” tartozó Tolna és Baranya megye adottságai egyértelműen ebbe az irányba mutatnak. Arra törekszünk, hogy tudatosan kihasználjuk az

ebből származó természetes lehetőségeinket. Nem véletlen tehát, hogy komoly állományokkal bírunk a birtokfejlesztési, a mezőgazdasági gépvásárlási, illetve a különféle tartós forgóeszköz hitelekkel. Évről-évre jelentős összeget helyezünk ki a különféle normatív jellegű gazdálkodási és pályázati - például a területalapú, a tejkvóta, a környezetvédelmi, állatjóléti és állathigiéniai stb. - támogatások előfinanszírozására is. Továbbá külön ki kell még emelni az agrárszektor szezonális jellegé-

Gáspár Csaba

hez kapcsolódó közraktárjegy készletfinanszírozási ügyleteket is.

Kikből, mely szervezetekből tevődik össze a takarékszövetkezet agráriumon túli ügyfélköre?

- Természetesen hitelezési aktivitásunk nem csupán a mezőgazdaságra korlátozódik. Kiterjedt ügyfélkörünk akad az egyéb kisvállalkozói szektorban, a lakosság körében, illetve a kistelepülési önkormányzatok között is. Alapvetőnek tartjuk, hogy minden ügyfélcsoport valamelyest sajátjának is érezze a Völgység-Hegyhát Takarékot. Így partnereink kellő megfontoltsággal, kockázatvállalással fordulnak hozzánk különféle elképzeléseikkel, ügyleteikkel, amelyeket aztán részben nekünk kell pénzügyi szakmai mederbe terelni, majd a pénzügyi biztonság felett folyamatosan őrködni. Egyúttal az együttműködés nem csak az ügyfél és köztünk fontos, hanem egyre inkább felértékelődik és egyben nagyobb súlyú a takarékok közti szakmai-üzleti kapcsolat is.

Mivel magyarázható ez?

- Az elmúlt években számos korábbi, illetve új ügyfelünk nagymértékben növelni tudta gazdasági erejét, azaz egyre több hitelre van szükségük, s így növekvő hiteligénnyel jelennek meg nálunk. A korábbi években megszokottnál élénkebb lett a szokásos hitelezési kockázatokat hordozó, de nagyobb méretű ügyfelek érdeklődése irántunk. Az ebből fakadó kihívásokat a leghatékonyabban több takarékszövetkezet üzleti összefogása tudja kezelni, amely kellő előkészítés után több, jelentős összegű konzorciális hitel kihelyezést tett lehetővé. Manapság a sikeres működés tehát nem csak a magas színvonalú szakmai bázison és a jó ügyfeleken múlik, hanem az erős és kiszámítható üzleti – takarékszövetkezeti – partnereken is.

Az előbbiekből kitűnt, hogy a takarékszövetkezet kiemelten kezeli a mezőgazdasági vállalkozások finanszírozását. Milyen szerepet játszik ebben a Gazdakártya?

- A Gazdahitel-Gzadakártya konstrukció keretében közel egymilliárd forint hitelt helyeztünk ki az elmúlt kettő évben. Ez kiemelkedő eredmény a takarékszövetkezeti integráció keretében. De mi volt ennek az előzménye?

- A 2007. évben a takarékszövetkezet már harmadik éve foglalkozott a Széchenyi kártya forgalmazásával. Ugyanakkor folyamatosan erős hiányérzetünk volt ezzel az Európai Unió által is elismert konstrukcióval kapcsolatban. A mezőgazdasági termelőket ugyanis kizárták az igénylők közül, így a szektor kénytelen volt figyelmen kívül hagyni ezt a kedvező kondíciójú terméket. Holott évtizedes tapasztalat igazolta, hogy a vidék egyik meghatározó gazdasági erejét adó mezőgazdasági vállalkozóknak is folyamatosan szükségük van könnyen hozzáférhető forgóeszköz finanszírozó forrásra. Többször is hangot adtunk a Takarékbank Zrt. különböző szakmai fórumain eme véleményünknek, ösztönözve a termékfejlesztőket és a bank vezetőit a hiány pótlására.

- Nem sokkal később a Takarékbank Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) alapos egyeztetések után előállt a Gazdahitel-Gzadakártya termékkel. A Gazdakártya kifejezetten a vidéki mezőgazdasági kistermelők igényeire szabott forgóeszköz hitel. Az egyszerű, gyors adatkezelés, a minimális adminisztrációs igény és persze a 80 százalékos intézményi kezességvállalás rendkívül népszerűvé tette meglévő és potenciális ügyfeleink körében a Gazdakártyát.

Nem jelent túlzott kockázatot egy hiteltermék ekkora súlya?

- Takarékszövetkezetünk kockázati kitettsége több, egymással sokszor kapcsolatban álló körülmény eredője. Természetesen nálunk is működik mind a termékekre, mind a gazdasági ágazatokra felállított limitrendszer figyelés. De ha önmagában nézzük a számokat, akkor a 13 milliárd forint nagyságú átlagos hiteltportfóliónkhoz képest nem túlzott a milliárdos nagyságrendű Gazdahitel állomány. Különösen, hogy AVHGA kezességvállalás áll mögötte.

Csökkenheti a kockázatot az ismertség is.

- A számokon túl is akad egy olyan kockázat csökkentő faktor, amely az elmúlt közel 50 év működési tapasztalataiból vezethető le. A takarékszövetkezet itthon van a vidéki közegben, szinte személyesen ismerjük az összes ügyfelünket, így az agráriumban tevékenykedőket is. Jól tudjuk, hogy ezeknek az embereknek elszakíthatatlan kötődése van a földhöz, a közvetlen

lakóhelyükhöz, így némi takarékszövetkezeti segítséggel alaposan megfontolt, hosszú távú gazdálkodást folytatnak. Az ide kihelyezett pénzeink érezhetően nagyobb biztonságban vannak, mint mondjuk a városi közeg kis- és középvállalkozói hitelei, a lakosságnak nyújtott, kampányszerű fogyasztási kölcsönökről nem is beszélve. Ha csak azt mondom, hogy az eddig kibocsátott kb. 150 gazdahitelből egyetlen problémás, vagy beváltott ügyletünk sincsen, akkor igazolva látom az említett bizalmat.

Melyek a legfontosabb igazodási pontok a takarékszövetkezeti tevékenységben?

- A legfontosabb érték ma egyértelműen az a bizalom, amely partnereink felől az irányunkba megmutatkozik. Az ügyfeleink tudják, hogy nálunk minden időszerű terméket, szolgáltatást folyamatosan és jó minőségben megtalálnak, tudják, hogy a működésünk biztos alapokon nyugszik. Megtapasztalták, hogy akkor is mindenben számíthatnak szolgáltatásainkra, amikor egyes konkurens kereskedelmi bankok lényegében felfüggesztették egyes tevékenységeiket.

Mennyiben befolyásolja a takarékszövetkezeteket az a tény, hogy szinte együtt élnek a vidékkel és a vidéki vállalkozókkal? Előnyt jelent-e ez a helyzet?

- A kiszámíthatóság gyakran szoros kötődést eredményez a helyi lakosság, vállalkozók és önkormányzatok részéről a takarékszövetkezetek irányába. Lényegében egyedüli magyar tulajdonban lévő hitelintézetként a megtermelt üzleti eredményt mi itthon, helyben költjük el. Az eredményt visszaforgatjuk a vidék fejlődése érdekében. A kistelepüléseken egyedül biztosítunk pénzügyi szolgáltatást, támogatjuk a vidék kultúrájának, hagyományainak megőrzését, hozzájárulunk a helyi sport megmaradásához. A hazai takarékok – így a Völgység-Hegyhát is – a legnagyobb támogatói a magyar kistelepüléseknek és az itt működő szervezeteknek. Nem véletlen, hogy a Takarékbank hálózat tagjaival közösen mi is a „Helyben vagyunk, értéket teremtünk” gondolatot helyzetük a középpontba, ezt közvetítjük minden lehetséges fórumon. Mindez, a képzett és motivált munkatársak tevékenységével együtt, jelentős értéket jelent ma mindenki számára, ami tovább erősíti a meglévő üzleti bizalmat minden ügyfelünkben.

A MEZŐGAZDASÁG 2009. ÉVI VÁRHATÓ TELJESÍTMÉNYE

A mezőgazdasági termelés volumene 2008-ban mintegy 27 százalékkal nőtt, a mezőgazdasági GDP majd 50 százalékkal lett nagyobb. Az első félévi adatok alapján azonban, a 2009-es évben nem ismételhető meg ez a teljesítmény. Elsősorban a kedvezőtlen időjárásnak, illetve a sertéságazat kibocsátása és a tejtermelés szűkülésének betudhatóan, várhatóan mérséklődni fog a mezőgazdasági termelés és az ágazatban előállított hozzáadott érték is.

A felvásárlás alakulása

A 2009-es év első felében a növényi termékek felvásárlása az előző évhez képest közel 75 százalékkal nőtt. Ebben döntő szerepe volt annak, hogy a tavalyi évről áthúzódó gabonakészletek 2008. decemberében fokozatosan megindult, s 2009. május végéig tartó külpiazi értékesítése lehetővé tette, hogy a tavalyi jó termést a vállalkozások el tudják helyezni a piacon. Kisebb szerepe volt annak, hogy az első félévben a gyümölcsértékesítés is nőtt 20 százalékkal. A primőr zöldségfélék felvásárlása alacsonyabban alakult, mint 2008-ban, de ennek időjárási okai vannak. A 2009. év egészében azonban nagyobb zöldségtermelésre lehet számítani (elsősorban a szántóföldi paprikából és paradicsomból), mint tavaly.

Az élő állatok felvásárlásának hatodával való mérséklődése, a sertéstartási kedv apadásából származik. Az állati termékek (tojás, tej) felvásárlás 10 százalékos csökkenése pedig abból, hogy a tejtermelők egy része abbahagyta a gazdálkodást, más része pedig közvetlen fogyasztói értékesítésre állt át.

Mivel az ideai gabonatermelés kisebb lesz a 2008. évinél, az év egészében felvásárolt mezőgazdasági termékmennyiség nem fogja jelentősen meghaladni a 2008. évit. A zöldség- és gyümölcstermelők a teljes 2009. évben legalább 10 százalékkal több árut visznek piacra, mint 2008-ban. A kocaállomány csökkenése viszont azt valószínűsíti, hogy az év egészében 15-18 százalékkal lesz kisebb a sertésfelvásárlás. A baromfiértékesítés 2-3 százalékkal több lesz a tavalyinál, mert a szakágazatban a telep felújítási döntések csak 2010-ben várhatók, amelyek a termelés mérséklődéséhez éppúgy vezethetnek, mint annak bővüléséhez. A tejfelvásárlásban 2009-ben kb. 5 százalékos visszaesés valószínűsíthető, a tehénkivágások gyorsulása miatt.

A mezőgazdasági termékek felvásárlása az előző évhez képest (százalék)

	2007	2008	2008. I.	2009. I.
Növénytermesztési és kertészeti termékek	94,5	108,8	72,5	174,7
- gabonafélék	80,4	121,4	64,8	243,5
- zöldségfélék	114,0	90,0	91,5	80,8
- gyümölcsök	80,0	192,8	87,0	120,2
Élő állatok és állati termékek	107,2	96,0	101,7	87,9
- élő állatok	106,0	93,2	98,4	86,7
- állati termékek	110,2	103,0	110,3	90,4
Összesen	101,5	101,5	97,7	109,7

Forrás: KSH

A várható mezőgazdasági termelés

A mezőgazdaság teljes termelése az év egészében várhatóan mintegy 8-10 százalékkal csökken. A gabonatermelés időjárási

okok miatt legalább 10 százalékkal lesz kisebb, mint 2008-ban volt. A sertéstermelés akár 15 százalékkal is mérséklődhet. A tejtermelés pedig legalább 5 százalékkal. A kertészeti ágazatok és a cukorrépa-termelés 10-15 százalékos, illetve a baromfiágazat néhány százalékos termelésbővülése ugyanakkor nem képes ellenúlyozni az előbbi nagy terméktömeget kibocsátó szakágazatok termeléseszkökenését.

Az agrárágazat által megtermelt jövedelem a termelésnél nagyobb arányban fog mérséklődni, mert a kiemelkedő szerepű gabonatermelés és a tejtermelés fajlagos jövedelemtartalma kisebb lesz. Mivel, a direkt agrártámogatások növekedése 2009-ben lassul (az uniós támogatás forintértéke nő, de a hazai kiegészítő támogatás mértéke csökken), az EU-ba történt belépés óta először, a mezőgazdasági termelők jövedelme 2009-ben nem fog emelkedni. A magyar nemzetgazdaság idén várható GDP mérséklődéséhez az agrár GDP szűkülés 0,5-0,7 százalékponttal járul hozzá, a mezőgazdaság GDP-je ugyanis 15 százalék körül fog visszaesni.

Hazai élelmiszerfogyasztás és agrár-külkereskedelem

A 2009. évben az élelmiszervásárlás az első félévben mintegy 5-6 százalékkal lett kisebb. Ez elsősorban a drágább termékek fogyasztásának mérséklődésében jelent meg.

A magyar élelmiszer vertikum piaca nemzetközi szinten egy kicsit kedvezőbb lett 2009-ben. Részben azért, mert a 2008 első félévihez képest a forint jelentősen leértékelődött, másrészt pedig azért, mert az előző évvel ellentétben, 2009-ben az uniós sertéspiacon megszűnt a dömpinghatás. A hajózási és közúti szállítói kapacitások kihasználtságának csökkenése pedig kedvezett a magyar gabonakivitelenek. Az olajos növény érékesítési feltételek is jobbabbak voltak, mint 2008 első félévében. A feldolgozott élelmiszerek exportja is nőtt ugyan, de annak gátat szab, hogy nincs elég feldolgozható nyersanyag (húsok, szántóföldi zöldségek).

Mezőgazdasági beruházások

Mivel a kilencvenes évek közepe óta a mezőgazdasági beruházások a támogatáspolitikai függvényében alakulnak és a 2007-2013 közötti támogatási ciklus (Új Magyarország Vidékfejlesztési Program) pályázatai több körének befogadása már lezajlott, a beruházások 2008-ban lendületet vettek. Bár a közelmúltban újabb pályázatokat is meghirdettek, a beruházások 2009. évi jelentős növekedésére azért nem lehet számítani, mert a finanszírozási gondok miatt lassúbbak lesznek a támogatott fejlesztések, és számos állattenyésztő telep tulajdonosa lemondott rekonstrukciós tervéről.

FOKOZATOS, DE FOLYAMATOS FEJLESZTÉSEK

Egy városi lány nem a külkereskedelmi főiskolára ment, ahogyan először gondolta, hanem az agrártudományi egyetemre. Ugyanaz a lány nem könyvelő lett egy városi cégnél, ahogyan gondolták, hanem agrárvállalkozó, húsmarhákat tart. Nemesné Nagy Fruzsina vállalkozó.

Vas megyerén, a falu melletti legelőn épült házuk verandáján beszélgettünk.

- Nyíregyházán laktunk, amikor elhatároztuk, hogy a húsmarha tartással foglalkozunk. Édesapámnak is volt kötődése az ágazathoz, segített az indulásban. Nem volt könnyű olyan helyszínt találni, ahol megvalósíthatunk elképzeléseinket, vagy a legelő nem volt megfelelő, vagy lerobbant, omladozó épületeket találtunk. Száz kilométeres körzetben mindent bejártunk, mire megtaláltuk ezt a helyet – mondja. – Valamikor itt volt a falu legelője, de ma már szinte teljesen kikopott a településen szarvasmarha. Talán azért is kedvesek, segítőkészek a környékiek, mert mi gondozásba vettük a legelőt, nem lett elvadult, szemételep. Talán ez is közrejátszott abban, hogy mint nyíregyházi lány, a város iránti kezdeti nosztalgiámat sikerült legyőzni. Otthon vagyok a városban is, meg itt a szabadban is.

- Mekkora állománya van?

- Jelenleg 78 tehén, két bika és a szaporulat 52 borjú. Teljesen szabadtartásban, egy 60 hektáros, villanypásztorral felosztott legelőn élnek. Ők jól elvannak, alapesetben nem sok baj van velük, de hát jön az ellés, az oltás, meg a kaszálás, a takarmánykészítés téli, mind-mind olyan munka, amihez egy ember kevés. Sokszor kell gépekkel dolgozni, és hát állandóan itt kell lenni az állatok mellett. Végeredményben az egész család ezt csinálja. A szülők is besegítenek, édesanyámra például nagy szükség van, hiszen tízhónapos a kisfiam, vele is kell foglalkozni. A legfőbb munkatársam a férjem.

- Ő is agrármérnök?

- Nem, nem. Autókereskedő volt Nyíregyházán, de megsejtve a válságos időket, felhagyott a gépkocsik értékesítésével, s kijött ide a farmra. És azt mondhatom, hogy szerencséje volt. Itt több, és biztosabb jövedelemhez jut, mint ha most is autókereskedő lenne. Azt mondhatom, hogy aránylag biztos piaca van a húsmarháknak.

Az eladott szaporulatért kapott pénz és a támogatás viszonylag jó jövedelmezőséget biztosít számunkra. Az anyateheneket tartjuk, a szaporulatot hizlaljuk, s eladjuk. Eddig még nem volt értékesítési gondunk, mint a más ágazatokban a tevékenykedőknek. Valószínű, hogy később hagyunk meg borjuktól is, hiszen az állomány növelésére is gondolunk. Most már, hogy a férjem is itt dolgozik, bátrabban gondolhatunk a fejlesztésre.

- Volt elegendő tőkékük a vállalkozás indításához?

- Mi kezdők voltunk, saját pénzünk alig volt. A szüleim segítettek, de e mellett hitelt is fel kellett venni. A hitelhez nem volt elegendő fedezetünk, s olyan vagyontárgyunk, ingatlanunk sem volt, amit a bank elfogadott volna fedezetként. A Szabolcs Takarékszövetkezethez fordultunk. A nagy kereskedelmi bankokkal kevésbé volt szerencsénk. Amint hallom, a takarékszövetkezetek rugalmasabbak, és szívesebben hiteleznek a helyi vállalkozóknak. Természetesen ebben az is benne van,

hogy a szövetkezet munkatársai jobban ismerik a működési területükön dolgozó vállalkozókat. Ezért egyszerűbb megbeszélni a terveinket, közelebbről látják a vállalkozásunkat. Most is ők javasolták, hogy vegyük igénybe az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességét. Azelőtt nem tudtunk az alapítvány létezéséről, csak ekkor derült ki számunkra is, hogy már több mint tíz éve, sok milliárd forint hitel felvételéhez segítette a vidéki vállalkozókat azzal, hogy – némi jutalék fejében – garanciát vállal. Mi nagyon óvatos vállalkozók vagyunk, nem merészkedünk nagy kalandokba, csak akkor veszünk fel hitelt, ha átlátható, biztos háttérrel rendelkezünk, ha látjuk a visszafizetés lehetőségét is. Nem tudom, hogy ez mennyire korszerű viselkedés a mai gazdasági körülmények között, de mi igyekszünk csak átlátható dolgokba fogni, olyan folyamatokat elindítani, aminek – mind technikailag, mind pénzügyileg látjuk a folyamat végét.

- A fokozatos fejlesztés hívei vagyunk. Az Agrár Környezetgazdálkodási Program keretében szeretnénk körülkeríteni a legelőt, később egy új istállót építeni, s lépésről lépésre fejleszteni az állományt. Az agrár-környezetgazdálkodási programokra a közelmúltban lehetett újra pályázni az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program

Uniós termőföld-direktíva

Az Európai Unió megújuló energiáról szóló direktívája előírja, hogy a Bizottságnak 2010 végére el kell készítenie a bioüzemanyag-termelés mellékhatásairól szóló tanulmányát. Brüsszel azonban nemcsak az alternatív energiaforrásul szolgáló növényekre koncentrálva, hanem általában a mezőgazdasági terményekkel kapcsolatban vizsgálná a termőföld-használat megváltoztatásának nem kívánt, káros következményeit.

A Bizottság már 2010 márciusára ki akarja dolgozni szóban forgó jelentését, annak érdekében, hogy az abban foglaltakat a tagállamok felhasználhassák nemzeti cselekvési terveik 2010. júniusi benyújtásáig. Az elképzelés szerint a Bizottság oly módon kívánja meghatározni a biodiverzitás vagy a szénmegkötés szempontjából különösen értékes területekre vonatkozó korlátozásokat, hogy azok ne csak a bioüzemanyagok alapjául szolgáló növények, de más termények termelőire is vonatkozzanak.

Új hitel a mikrovállalkozásoknak

A gazdálkodási gondokkal küszködő kisvállalkozások, illetve a munkahelyük elvesztésétől fenyegetett munkavállalók helyzetén kíván segíteni az a 100 millió eurós induló összegű mikrofinanszírozási keret, amelynek létrehozását 2009. július elején javasolta az Európai Bizottság. Az Európai Beruházási Bank (EIB) és a nemzeti pénzügyintézetek bevonása révén a Bizottság reményei szerint rövidesen 500 millió euróra növelhető a rendelkezésre álló forrás.

A keretből a 10 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató a szokásos banki hitelezés lelassulása miatt forráshiánnyal küszködő mikrovállalkozások, továbbá azok a személyek juthatnak hitelhez, akik munka nélkül maradtak és saját vállalkozást szeretnének indítani. A mikrofinanszírozási eszközökből egyenként maximum 25 ezer eurónyi mikrohitelt lehet majd igénybe venni.

A Bizottság javaslatáról együttdöntési eljárás keretében a Miniszterek Tanácsa és az Európai Parlament dönt majd közösen. A Tanácsban minősített többség kell majd a javaslat elfogadásához. Brüsszel azzal számol, hogy 2010-ben megkezdhetik a program végrehajtását.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói:

- hitelképesség növelése,
- hitelhez jutási feltételek javítása,
- pénzügyi életképesség biztosítása.

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető:

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói:

Kezességgel biztosított összeg: **max. 1.000.000.000 Ft**

Kezességvállalás mértéke: **30% - 80%**

Futamidő: **min. 91 nap max. 25 év**

A díj fizetése: **egyszeri, vagy évenkénti**

A díj mértéke: **a kedvezményes díj min. 0,5%; max. 2,08%**
amely függ a kezességvállalás mértékétől, a futamidőtől

A piaci díj: évi 1,8%-2,88%

amely a kezességvállalás mértékétől függ.

Zöld szám: 06-80/ 203-760 • **Telefax:** (36-1) 474-5085
1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. • 1392 Budapest, 62. Pf. 289

Honlap: www.avhga.hu • **E-mail:** office@avhga.hu

keretében. A programban több célcsoport is van: szántóföldi, gyepgazdálkodási, ültetvényekre vonatkozó és a vizes élőhely földhasználatához kapcsolódó célcsoport. Vissza nem térítendő, területalapú támogatásra számítunk. De a pályázati követelményeknek nem könnyű megfelelni, mert a gazdálkodóknak meg kell felelniük több általános feltételnek. Például a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot követelményrendszerének, vagy a tápanyag-gazdálkodásra és növényvédő szerhasználatra vonatkozó minimum előírásoknak, s képzésen kell majd részt venni. Az általunk vállalt kötelezettségeket öt éven keresztül kell teljesíteni. Ez utóbbiak is a hosszabb távú, megfontolt gazdálkodásra ösztönöznék minket.

A hazai pálya szabadsága

Létezőnk ma magyar bank ügyfeleink lenni. A Takarékszövetkezetek 100%-ban magyar tulajdonban vannak. A világ pénzügyi válságától függetlenül, saját betétállományuk teszi őket képessé arra, hogy hitelnyújtással legyenek partnereik számára.

A Takarékszövetkezetek szabadsága az Ön szabadsága.

Itt voltunk, itt vagyunk, itt leszünk.
MAGYAR TAKÁRÉKOK
www.magyartakarekok.hu

EGYSÉGES UNIÓS SZINTŰ SZABADALMI RENDSZER

Az európai kis- és közepes vállalkozásokat képviselő szervezet, az UEAPME összehangolt európai uniós szabadalmi rendszer megteremtését szorgalmazza. A szervezet szerint e nélkül kicsi az esély arra, hogy az uniós KKV-k leküzdjék a többi nagy gazdasági erejű ország (például az Egyesült Államok) vállalkozásaival szembeni versenyhátrányukat.

Napjainkban ugyanazt a találmányt, újítást a huszonné európai uniós tagországban eltérő jogszabályok alapján kell bejegyeztetniük a cégeknek. Ez szinte megoldhatatlan feladatot jelent a KKV-k számára. Helyzetüket ugyan valamelyest megkönnyíti az uniótól függetlenül létrejött, müncheni központú Európai Szabadalmi Hivatal működése. Ám az csak az eljárás lefolytatását teszi könnyebbé és olcsóbbá, a tagországok szabadalmi jogszabályait nem harmonizálja.

Az egységes közösségi szabadalmi rendszer létrehozásának szükségessége az Európai Bizottság által nemrég közzétett innovációs helyzetértékelésben is szerepel. A dokumentum szerint az utóbbi években valamelyest csökkent az Európai Unió lemaradása az Egyesült Államokkal és Japánnal szemben, de a további előrelépéshez elengedhetetlen lehet egy uniós innovációs törvény megalkotása. Az erre vonatkozó bizottsági anyag közzététele 2010 tavaszára várható.

A HELYETTESÍTŐ TERMÉKEK PIACRA VITELÉNEK SZIGORÚBB SZABÁLYOZÁSA

Az Európai Unióban a közelmúltban többször is sajtótéma volt az úgynevezett „műsajtok” és „műsonkák” megjelölése. A fogyasztóvédők pontosabb termékjelölést szeretnének, hogy elkerülhető legyen a vásárlók félrevezetése. A téma Magyarországon is aktuális, hiszen ilyen termékeket hazánkban is forgalomba hoznak, versenyt támasztva a „valódi” termékekkel szemben.

Az EU államaiban csak olyan terméket szabad sajtának nevezni, amely tejből készült, és az ilyen termékhez tilos például növényi zsírt hozzáadni. A sonka fogalmának meghatározásáról nincs egységes európai szabályozás. Egyes tagállami szabályok, mint például az osztrák Élelmiszerkódex vagy a Magyar Élelmiszerkönyv azonban meghatározzák, hogy mely termékek hívhatók sonkának. Az előírások azonban az egyes tagállamokban gyökeresen eltérnek egymástól, amely piaci bizonytalanságot okozhat.

A hazai kereskedelemben is elérhetőek olyan, sajtot helyettesítő termékek, amelyek nem tejből készültek, hanem többek között növényi zsírból, vízből, ízfokozókból és más hozzáadott anyagokból. Ezeket az egészségre ártalmatlan sajt-imitációkat a kereskedelemben ennek megfelelő megjelöléssel kell ellátni. A gyakorlatban általában „pizza-feltétnek” vagy „pizzamixnek” nevezik őket. Kérdés azonban, hogy ez elegendő-e ahhoz, hogy a fogyasztó ne legyen megtévesztve az ilyen jellegű termékek összetevőivel kapcsolatban. A műsajt külső megjelenése ugyanis alig különbözik az igazi sajtétól. Külön gond,

ha e termékeket az élelmiszerboltokban a tejtermékek közvetlen közelében kínálják eladásra.

A sonkák esetében többször előfordult Magyarországon, hogy nem tartották be az összetételre vonatkozó törvényi szabályokat. Így a kereskedelemben egyre több olyan sonkajellegű termék bukkan fel, amely a megengedettnél több vizet tartalmaz, illetve amely egybefüggő húsdarabok helyett hozzáadott húsdarabkákat, vizet és összekötőanyagot tartalmaz.

Mivel nemzetközi szintű problémákról van szó, több európai fogyasztóvédelmi szervezet a jelenleginél szigorúbb intézkedéseket követel a szóban forgó helyettesítő termékek kereskedelmével és felhasználásával kapcsolatban. Javasataik között szerepel az ilyen jellegű termékek betiltásától kezdve, a pontosabb termékjelölésen, valamint a tüzetesebb és gyakoribb ellenőrzéseken keresztül, a jelenlegi termék-megjelölési előírásokat megsértő cégek neveinek nyilvánosságra hozatala is. Az EU-ban jelenleg egy olyan rendelettervezeten dolgoznak, amely alapján az élelmiszer-előállítók a jelenleginél nagyobb betűmérettel lennének

Októberben kifizetik a gazdálkodóknak a tej top-up-ot

Az agrártárca vezetői által tartott 2009. szeptember 9-ei sajtótájékoztatón elhangzottak szerint, még október folyamán kifizetik a tej top-up-ot a gazdáknak, valamint ahol lehetséges, ott megkezdik a SAPS előlegek folyósítását is. Az év végéig várhatóan a teljes SAPS támogatás kifizetésére sor kerül.

kötelesek feltüntetni az élelmiszerek összetevőit az élelmiszereken.

AVHA
SZOLGÁLTATÓ ÉS
TANÁCSADÓ KFT.

a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és garancia-konstrukciókról, valamint
- segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehető:

- üzletviteli tanácsadás,
- mezőgazdasági szaktanácsadás,
- hitelkérelmek összeállítása,
- pályázati tanácsadás.

Hívja a **06-40-200-771** kék számot, vagy keressen minket a tanacsadas@avhakt.hu e-mail címen

TÁMOGATÁSI JOGCÍMEK MEGHIRDETÉSÉNEK VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE - ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM (ÚMVP)

Az ÚMVP Irányító Hatóságának 57/2009. (VIII. 26.) közleménye tájékoztatást ad az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatási jogcímei indításának várható ütemezéséről. Az alábbi táblázatban jogcímenként összefoglaljuk a támogatási kérelem benyújtási időszakok tervezett időpontját.

Jogcím	Tervezett támogatási kérelem benyújtási időszak
I. tengely	
Termelői csoportok működése	2009. szeptember
Fiatalfelkészítési termelők elindítása	2009. szeptember
Mezőgazdasági termékek értéknövelése, energetikai célú félkész és végtermék előállítás	2009. szeptember-november
Állattartó telepek korszerűsítése (ÁTK)	2009. október
Mezőgazdasági termékek értéknövelése	2009. október
Mezőgazdasági utak fejlesztése	2009. október
Mezőgazdasághoz és erdőgazdasághoz kapcsolódó képzések	2009. október
Mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítmények fejlesztése Az öntözés, meliorációs és egyéb vízgazdálkodás tárgyában	2009. november
Ültetvénytelepítés (gyümölcsültetvény)	2009. november
Kertészet korszerűsítése	2009. december
Mezőgazdasági termelők és erdőgazdálkodók részére nyújtott szaktanácsadás igénybe vétele (Szaktanácsadás)	2009. december
Növénytermesztés létesítményeinek korszerűsítése (szárítók)	2010. március
Gazdaság átadása	2010. március
Erdők gazdasági értékének növelése (ápolás)	2010. március
Ültetvénytelepítés (fásszárú)	2010. március
Ültetvénytelepítés (lágyszárú)	2010. március

Jogcím	Tervezett támogatási kérelem benyújtási időszak
II. tengely	
Agrárerdészeti rendszerek létrehozása mezőgazdasági területeken	2010. május-június
Erdő-környezetvédelem	2009. október
Nem termelő beruházások - erdészeti területen (szerkezet átalakítás)	2009. október
Erdészeti potenciális - helyreállítás	2009. november
Kedvezőtlen adottságú területek	2010. Egységes kifizetési kérelemmel együtt
Natura 2000 kifizetés	2010. Egységes kifizetési kérelemmel együtt
Óshonos mezőgazdasági állatfajták tenyésztésben történő támogatása	2010. május
Mezőgazdasági területek első erdőszelvénye	2010. május-június
Nem termelő beruházások mezőgazdasági területen	2010. június
III. tengely	
A vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatás - integrált szolgáltató terek (IKSZT)	2009. szeptember
Falumegújítás és -fejlesztés	2009. november
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése	2009. november
Turisztikai tevékenységek ösztönzése	2009. november
Vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése	2009. november
IV. tengely	
LEADER	2009. október

NÖVEKEDNEK ÉS KÖNNYEBBEN ELÉRHETŐK A KISVÁLLALKOZÁSOK FEJLESZTÉSI FORRÁSAI (GOP)

Az operatív programok közötti forrásátcsoportosítás brüsszeli jóváhagyását követően 111 milliárd forinttal megemelkedett az Új Magyarország Fejlesztési Terv gazdaságfejlesztésre fordítható kerete. A 2009-ben alkalmazott automatikus elbírálást további pályázati kiírásokra terjesztik ki. Újabb technológiafejlesztési pályázat meghirdetése várható.

- *Forrásátcsoportosítás.* Az átcsoportosított összeg döntő hányadával, 105 milliárd forinttal a Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) legnagyobb, mintegy 237 milliárd forintos eddigi keretű vállalkozásfejlesztési prioritása egészül ki, hatmilliárd forint pedig a GOP kockázati tőkeprogram eredetileg 35 milliárd forintos keretét emeli.

- *Gyorsabb elbírálás.* A GOP esetében 2009-ben a válságkezelés okán bevezetett változások és könnyítések - például a biztosítékadás mentességének 25 millió forintos határa vagy az általános és visszamenőleg is igénybe vehető 40 százalékos előleg-igény-

bevételi lehetőség - érezhetően élénkítették a pályázói aktivitást.

- *Élénk érdeklődés a technológiai fejlesztési pályázatra.* A 2009 elején közzétett technológiafejlesztési felhívást már májusban fel kellett függeszteni, mert többszörösen túligényelték a 18 milliárd forintos támogatási keretösszeget. Több mint 3200 pályázat érkezett be, összesen kb. 61 milliárd forintnyi támogatás igénytel. A felfokozott érdeklődésben persze szerepe volt annak is, hogy kibővült a pályázói kör a középvállalkozásokkal, s szélesedett a támogatható tevékenységek köre. Ugyanakkor a támogatásintenzitás és a pályázónként igényelhető támogatási összeg is megemelkedett.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) 2009 őszétől módosított feltételek mellett kívánja újra meghirdetni a technológiafejlesztési pályázatot: várhatóan csak a mikro- és kisvállalkozások pályázhatnak majd, a 15 milliárd forintos keretből pedig egy pályázó legfeljebb 20 millió forintot nyerhet el. A rendelkezésre álló támogatási összegből 1000-1500 vállalkozás juthat támogatáshoz. A régió fejlettségétől függően a technológiai beruházás akár 50 százalékát is a támogatásból lehet fedezni. A pályázó kérése alapján az elnyert összeg 40 százalékát a szerződésköltéstől számított 15 napon belül átutalják a nyertesnek.

TEPLOSOK, KÖZSÉGHÁZÁK, JÁTSZÓTEREK FELÚJÍTÁSÁRA FORDÍTJÁK A TÁMOGATÁSI FORRÁSOKAT A BALATONNÁL (ÚMVP)

Mind a Balaton déli, mind az északi partjánál komoly fejlesztések várhatók a közeljövőben. Az önkormányzatok, civilek, vállalkozások ugyanis egyaránt igen aktívan, és legtöbbször sikerrel pályáztak az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. tengelyének vidékfejlesztési támogatásaira. Ennek köszönhetően templomok, színháztermek, játszóterek újulhatnak meg, zöldterületek jöhetnek létre, s a mikrovállalkozások, turisztikai cégek is megvalósíthatják különféle terveiket a kistelepüléseken.

Az ÚMVP III. tengelye és az októberben induló LEADER program azon az újfajta elképzelésen alapul, amely szerint a vidékfejlesztés csak akkor lehet sikeres, ha az ott élők, az ott működő szervezetek összehangolják tevékenységeiket, s közösen alakítják térségük jövőjét. A jelenlegi gazdasági viszonyok között különösen fontos, hogy a vidéki kistelepüléseken élők újabb jövedelemforrásokat találjanak, egyről a kettőre jussanak. Ehhez nyújt számukra lehetőséget az ÚMVP, melynek fontos céljai közé tartozik a vidék jövedelemtermelő és népességmegtartó erejének növelése, a komplex falumegújítás és a vidéki életminőség javítása. A Balaton-környéki települések - úgy tűnik - maximálisan kihasználják az adódó lehetőségeket.

Mint azt lapunknak Kollmann Gergely, a Dél-balatoni LEADER Vidékfejlesztési Nonprofit Zrt. igazgatóságának elnöke elmondta, a "vidéki örökség megőrzése" című jogcímre volt a legjelentősebb az érdeklődés a területükön. Hozzátette: ez esetben az igény meghaladta a rendelkezésre álló források kétszeresét, összesen 58 kérelem érkezett. A nyertes pályázatokról nemrég született döntés, amelynek értelmében 11 pályázó kap összesen 182 millió forintos támogatást. Így templomok újulhatnak meg, például a vörsi, buzsaíki, somogyvári, öreglaki vagy az életveszélyessé nyilvánított karádi templom.

Emellett a hátrányos helyzetű települések vállalkozásai is új lendületet kaphatnak. Mint említette, egy kisberényi népművészeti műhely például 345 ezer forintos eszközbeszerzésre kapott zöld utat. Erre sehol máshol nem lett volna esélyük - tette hozzá. Ez azonban csak egyik része a térségbe érkező forrásoknak.

Várható a falumegújítási pályázatok elbírálása, mely további 154 millió forint értékű beruházást jelent a térségben. Az

önkormányzatok főként zöldterületek kialakítására, falvak csinosítására nyújtottak be pályázatokat. Kollmann Gergely megjegyezte, a vártnál is nagyobb érdeklődést a jelenlegi gazdasági helyzet is indokolja. Válságban csak fejlesztéssel tudnak talpon maradni a vállalkozások, hitelhez pedig egyre nehezebb hozzájutni - fűzte hozzá.

A tó északi partjánál is hasonló aktív társról tudott beszámolni a helyi akciócsoport. A 60 település vidékfejlesztési törekvéseinek egyeztetésére, koordinálásra létrejött Élhető Balaton-felvidékért Egyesülettől megtudtuk, a teljes térségből összesen 113 kérelem érkezett az ÚMVP III. intézkedéscsoportjára. A legtöbb kérelmet falumegújításra adták be, mikrovállalkozás- és turizmusfejlesztésre 29-29 kérelem érkezett, vidéki örökség megőrzésére pedig 23. Kérelmek benyújtásában összességében a legaktívabbak az önkormányzatok voltak, akik leginkább játszóterek felújítására pályáztak. Őket a vállalkozók, magánszemélyek, civil szervezetek és egyházak követték. A legnagyobb aktivitást a Balatonfüredi kistérség mutatta, ami nem csoda, hiszen egy gazdagabb térség könnyebben teremti elő az önrészt. A "falumegújítás és fejlesztés" és a "mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése" jogcímekre beérkezett kérelmek már célegyenesben vannak, napokon belül megkapják az érdekeltek a támogatási határozatokat, illetve a további jogcímek tekintetében is hamarosan megszületik a döntés. Az egyesülettől megtudtuk továbbá, hogy a LEADER program térségi kiírásaira előreláthatólag október 1-31 között lehet benyújtani a pályázatokat az alábbi témakörökben: közösségi terek kialakítása és fejlesztése, kereskedelmi szálláshelyek fejlesztése, vállalkozások létrehozása, kis helyi közösségeket erősítő rendezvények támogatása, térségek közötti és nemzetközi együttműködések. A 2007-2013-as időszakban minderre közel 260 millió forint áll rendelkezésre.

Készült az Európai Unió, a Magyar Köztársaság Kormánya és az ÚMVP Irányító Hatóságának támogatásával.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa

GARANCIA

az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft.
(megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felélős kiadó: dr. Ulrich Anikó | Szerkesztőségi titkár: Felber Tímea | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. Telefon: (1) 373-8453 |
Ingyenesen hívható zöld szám: (80) 203-760; Fax: (1) 373-8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt. 8201 Veszprém, Órház u. 38.